

طراحی مجموعه ایستگاه مترو کوهسنگی با رویکرد کیفیت بخشی به مظهر ایستگاه های مترو

حسن رضایی^۱، مهسا تقوی^۲

^۱ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

^۲ کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

چکیده

گرایش به صنعتی شدن و در پی آن وجود پدیده‌ای به نام اتومبیل باعث گردید که کالبد شهرها از شکل سنتی خود خارج شده و تحت تأثیر این پدیده تعاریف نوینی از ساختار شهری نسبت به گذشته شکل گیرد. با افزایش اتومبیل الگوی جدیدی تحت عنوان شهرهای بزرگراه گرا شکل گرفت که توسعه شهرها را با محوریت بزرگراه‌ها پدید آورد. اما با پدید آمدن مشکلات ترافیکی، آلودگی محیط زیست، اتلاف منابع زیرزمینی و... راهکارهایی جهت تغییر این وضعیت اندیشیده شد و شهرها پذیرای سیستم حمل و نقل پیشرفته مترو شدند. وجود مترو به تنهایی نتوانست انسان‌ها را از اتومبیل خود جدا کند، شهرسازان و برنامه ریزان شهری توسعه هوشمندانه ارائه کردند که تأکید اساسی این جریان بر تلفیق کاربری نوگرا راهکارهایی تحت عنوان (Smart Growth) زمین با سیستم حمل و نقل عمومی مترو بود، به گونه‌ای که با تجمیع کاربری‌های مورد نیاز در اطراف ایستگاه‌های مترو، تقاضای سفر را به حداقل برسانند که از جمله این مفاهیم، توسعه شهری با محوریت حمل و نقل عمومی بود. در این رساله که شامل چهار حوزه می‌باشد، پس از پرداختن به مبانی نظری ایستگاه‌های مترو و مجتمع‌های ایستگاهی مبادرت به طراحی مجتمع ایستگاهی در مظهر ایستگاه کوهسنگی مشهد شده که در غالب طراحی مجموعه خدماتی (تجاری، اداری، فرهنگی، تفریحی و...) و پیشنهادهای در جهت توسعه کاربری‌های اطراف و تلفیق با مترو صورت گرفته است تا بتواند با برطرف کردن نیازهای ساکنین تحت حوزه نفوذ ایستگاه از سفرهای زائد جلوگیری کند و استفاده از وسیله نقلیه شخصی را به حداقل برساند. الگوهای این چنینی در دیگر ایستگاه‌ها علاوه بر صرفه جویی در وقت، هزینه، منابع زیرزمینی و... باعث اصلاح ساختار شهری و ارتقاء کیفیت فضای شهری می‌شود.

واژه‌های کلیدی: مجتمع‌های ایستگاهی، کیفیت بخشی محیطی، معماری زیرزمینی، مظهر ایستگاه‌ها مترو، ایستگاه مترو کوهسنگی

مطالعات هنر و فرهنگ

دوره ۶، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، صفحات ۴۰-۶۴